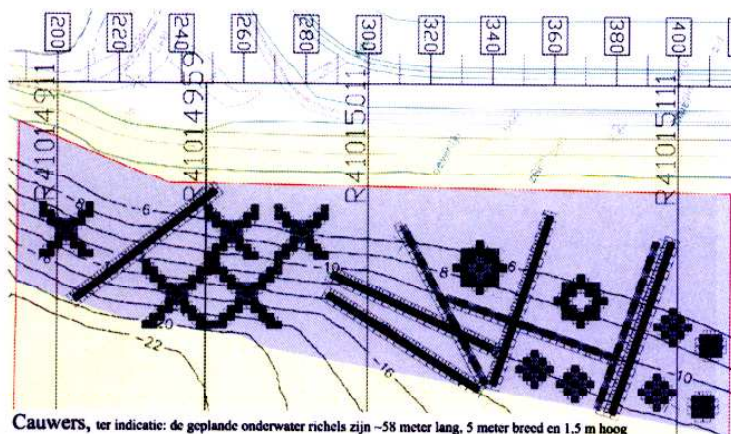

Strukturrijke bouwstenen verhogen biodiversiteit op de vooroevers van de Oosterschelde

Experts van Deltares, GiMaRIS, Van Oord en Rijkswaterstaat hebben samen een aantal 'bouwstenen' ontwikkeld met als doel om een onderwaterlandschap creëren met een zo hoog mogelijke diversiteit aan habitats en daarbij ook aan planten en dieren. Hierdoor kan de natuurwaarde van locaties waar de vooroever is gestabiliseerd door aanbrengen van staalslakken en steen weer worden verhoogd. Bouwstenen bestaan uit vele tonnen aan breuksteen, die telkens op andere wijze zijn opgebouwd. De volgende bouwstenen zijn ontworpen:

- 1) lijnvormige elementen: in hoogte variabele 'riffen' met een lengte tot 58 meter en een breedte van 5 meter.
- 2) heuvelvormige elementen: ronde, kruisvormige, en atolvormige steenhopen met doorsneden tot 23m.

Deze bouwstenen zorgen voor veel oppervlak en veel holtes. Oriëntatie t.o.v. stroming genereert expositie en luwte en dus een toename van habitat variabiliteit. Verder geven combinaties van bouwstenen weer extra mogelijkheden om variabiliteit te creëren. Tenslotte worden verschillende door richels en heuvels van breuksteen begrensde vlakken en gebieden gecreëerd, die zich er voor lenen om opgevuld te geraken door aanslibbing en die in de

toekomst kunnen worden gebruikt om waardevolle nieuwe habitats te ontwikkelen door het aanbrengen van alternatieve materialen, zoals bijvoorbeeld zand en schelpen.

Teneinde herstel en mogelijk zelfs vergroting van habitatdiversiteit te bereiken worden deze bouwstenen bij Cauwersinlaag en Zuidhoek - De Val ingezet als overlaging van daar toegepaste vooroeververdediging.

Een monitoringprogramma wordt door RWS opgezet om de gevolgen van de toepassing van deze vormen in kaart te brengen. Zo kan worden bekeken in welke mate het aanbrengen van deze vormen effectief is geweest in het stimuleren van de habitatdiversiteit. Ook kunnen de verschillende bouwstenen met elkaar vergeleken worden.

